

FOT. SI. AWONIR, GRYMIN

Rozwój wbrew przeciwnościom

Od niedawna OSP w Kobierzycach ma nowoczesną remizę. – Budowaliśmy ją, pokonując przeciwności, bowiem natrafiliśmy z realizacją inwestycji na okres covidowo-kryzysowy z wysoką zmianą cen – wyjaśnia wójt PIOTR KOPEĆ. – Energetycy mający dostarczyć prąd dostarczyli go dopiero teraz. Opóźnienie było ponad dwuletnie, lecz wszystko wreszcie udało się spiąć i remiza zacznie niedługo funkcjonować.

▶ 8

FOT. URZĄD GMINY DŁUGOLEKA

Rozwijając się na wielu polach

Polska się wyludnia i na samorządowej mapie znikają szkoły. – W naszej gminie mamy tendencję odwrotną – uśmiecha się wójt gminy Długołęka WOJCIECH BŁOŃSKI. – Nadal rozbudowywana będzie szkoła podstawowa w Wilczycach, a dzięki realizacji pierwszego etapu rozbudowy może uczęszczać do niej o 300 uczniów więcej. Inwestujemy w edukację, co jest tożsame z inwestowaniem w przyszłość.

▶ 7

FOT. URZĄD GMINY WISZNIA MAŁA

Dotacje dla klubów sportowych, fundacji i stowarzyszeń to inwestycja w mieszkańców

Sport lokalny to znacznie więcej niż udział w zawodach. Sport w gminie Wisznia Mała to nie tylko piłka nożna, ale sporty walki, piłka siatkowa, tenis stołowy i bardzo popularne wśród wszystkich grup wiekowych szachy (na zdjęciu Klub Szachowy Biały Król). Sport to codzienna praca z dziećmi i młodzieżą, aktywizacja dorosłych, budowanie więzi oraz promowanie zdrowego stylu życia.

▶ 9

FOT. URZĄD GMINY CZERNICA

Inwestycje i współpraca zmieniają gminę Czernica

– Z pewnością jedną z najbardziej strategicznych decyzji było podpisanie porozumienia w sprawie tzw. Trasy Swojczyckiej – podkreśla wójt gminy Czernica JAROSŁAW JAGIELSKI (trzeci z lewej) – które otwiera drogę do realizacji jednej z kluczowych inwestycji drogowych regionu. W tym przypadku szczególnie ważna była współpraca wielu stron zarówno szczebla samorządowego, jak i rządowego, która pokazała, że wspólnie możemy podejmować decyzje o dużym znaczeniu dla przyszłości całej aglomeracji.

▶ 6

REKORDOWE ŚRODKI NA ZDROWIE

Ponad 2,5 mln zł na zdrowie mieszkańców w 2026 roku

Najwyższa kwota w historii powiatu wrocławskiego

Kompleksowe podejście – leczenie, profilaktyka i zdrowie psychiczne

KIERUNEK: ZDROWIE

2K26

Kierunek Zdrowie. Rekordowe środki na zdrowie i profilaktykę

Powiat Wrocławski konsekwentnie rozwija system wsparcia zdrowotnego – od profilaktyki, przez wsparcie zdrowia psychicznego, po inwestycje infrastrukturalne. To efekt realnego wsłuchiwania się w potrzeby mieszkańców oraz ścisłej, merytorycznej współpracy Zarządu Powiatu Wrocławskiego z radnymi, wójtami i burmistrzami gmin. W 2026 roku na ten cel przeznaczono ponad 2,5 mln zł – to najwyższa kwota w historii samorządu

▶ 5

Miłość ma jedno imię...

A jak owa miłość być potrafi skomplikowana, pokrętna, realna i nierealna, i wędrująca w czasie – przekonali się operomanki i operomani, którzy 11 kwietnia mieli szczęście znaleźć się na premierze opery Bohuslava Martinů *Julietta*. Dzieło, które miało premierę w roku 1938, rzadko gości na operowych scenach. A to muzyka znakomita i teatr niezwykle...

Oto Michel – właśnie przyjechał do nadmorskiego kurortu, gdzie trzy lata wcześniej był i zakochał się w głosie pięknym pewnej kobie-

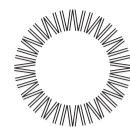

ty. Chce tę pięknogłosą damę znaleźć, bo miłość do niej płacze mu życie, choć również je bogaci na

pewno. I zamieszanie się zaczyna! Pojawia się kobieta-Julietta, pojawia się cały tłum ludzi dziwnych, bo mieszkańcy nadmorskiego miasteczka mają pamięć, jakby jej nie mieli – zapominają o wszystkim po dziesięciu minutach.

I w ten szalony świat – stworzył go Martinů na podstawie sztuki teatralnej młodego pisarza, Georges Neveaux *Julietta* – wjeżdża Michel... Jest tu i Chiromanta, i Komisarz, i Sprzedawczyni Ryb, i Handlarka Ptakami... No i Julietta? Jest w tym świecie?

Tak... I jest miejsce – laboratorium, gdzie świat się jakby zamyka, bo tam ludzie śpią. Sny to podstawa życia wszystkich

OPERA
WROCŁAWSKA

w operowym spotkaniu z Juliettą. Michel też zasypia na laboratoryjnym krześle. I pojawia się jego szczęście – Julietta.

Cała ta opowieść jest cudownie szalona – jest tu surrealizm i szaleńczość snu, i szaleńczość wyobraźni... Jest świat, który nie wiadomo dobrze, jak się otwiera.

I jest rewelacyjna muzyka – pokazali nam ją śpiewacy i chór, dyrygent Mirian Khukhunaishvili i orkiestra. Scenografia, mająca w sobie coś nie tylko z surrealizmu, ale i bardzo obrazowej abstrakcji,

kostiumy, które wiele mówiły, ale i milczały...

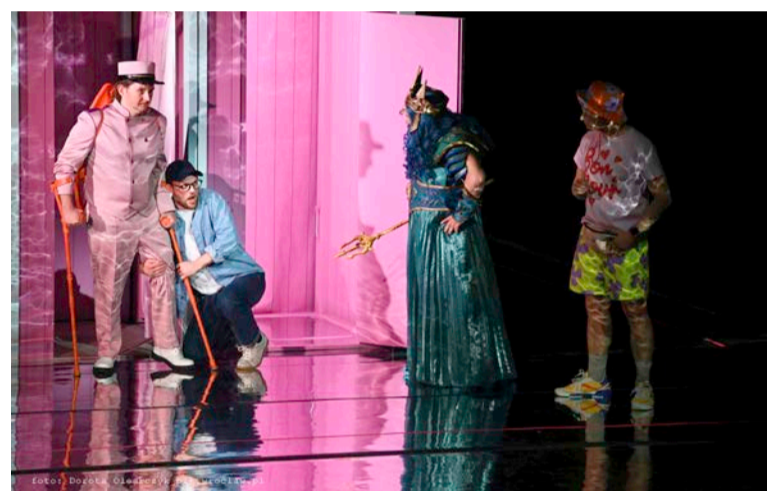
I soliści – przede wszystkim Michel (Maciej Kwaśnikowski) i Julietta (Kamila Dutkowska) – nie zawadzili.

Wniosek z tej opowieści o operze, która zahacza nie tylko o surrealizm, ale i o współczesne i też dawniejsze fantasy, jest jeden: *Julietta* trzeba usłyszeć i zobaczyć, bo w każdej naszej wyobraźni takie zawirowania są. I choć pewnie nie tak superciekawie wyreżyserowane jak zrobiła to z dziełem Bohuslava Martinů Barbara Wiśniewska, to mamy je i dajmy im się dzięki muzyce i teatrowi umacniać i rozwijać.

Anita Tyszkowska

POD NASZYM
PATRONATEM

Mity, fakty, opowiastki

Prokuratura Okręgowa w Przemyślu chce postawić zarzuty posłowi Tadeuszowi Chrzanowi – byłemu staroście jarosławskiemu – dotyczące samowolki budowlanej strzelnicy w Maleniskach i nieprawidłowego rozliczenia dotacji z Ministerstwa Obrony Narodowej. W śledztwie ustalono, że poseł – będąc wcześniej starostą jarosławskim – nie dopełnił obowiązków w latach 2016-2018 w związku z realizacją budowy strzelnicy „Anna” w Maleniskach. W efekcie nałożono obowiązek opłaty legalizacyjnej w wysokości 250 tys. zł. Starosta nie dopełnił obowiązków związanych z kontrolą i nadzorem organu architektoniczno-budowlanego, nie uzyskał też pozwolenia na przeprowadzenie prac budowlanych ani zmiany zagospodarowania terenu. Ponadto nie podjął działań związanych z badaniem głębokości wód gruntowych i poziomem hałasu, i dopuścił do odbioru tej inwestycji przez nieuprawnioną osobę. Poza tym na terenie budowanej strzelnicy nie powstał planowany staw ziemny o powierzchni 8,4 tys. [mkw.], lecz wynagrodzenie za jego wykonanie zostało wypłacone.

Na początku tego roku urzędy największych polskich miast prowadziły rekrutację dla osób chętnych do pracy w samorządzie. Najbardziej poszukiwani

byli inspektorzy, osoby zajmujące się finansami i kierownicy – nie zabrakło też ofert dla innych specjalistów.

W Warszawie praska prokuratura skierowała do sądu akt oskarżenia przeciwko czterem osobom m.in. wiceburmistrzowi Pragi-Południe Adamowi C., którego oskarża o korupcję. W zamian za załatwienie stanowiska w ratuszu miał uzyskać pozwolenie na budowę apartamentowca w Rembertowie. Prokuratura oskarża Adama C., Jacka G., Adama C. i Henryka K. m.in. o przekupstwo, łapownictwo i posłużenie się nierzetelną fakturą. Wiceburmistrz Pragi-Południe miał obiecać naczelnikowi wydziału budownictwa w rembertowskim ratuszu Jackowi G. stanowisko naczelnika w praskim ratuszu. W zamian za to Jacek G. miał wydać pozytywną decyzję zatwierdzającą budowę trzypiętrowego apartamentowca wśród domów jednorodzinnych przy ul. Ilskiego w Rembertowie. W tym czasie było to zgodne z planem zagospodarowania przestrzennego, który zmienił się dopiero po realizacji inwestycji.

Natomiast z naruszeniem prawa nie poinformowano o budowie innych stron postępowania, czyli żadnego z sąsiadów. Inwestorem była spółka zarządzana przez wiceburmistrza,

choć formalnie była zarejestrowana na jego ojca.

Wójt gminy Niedźwiada Marek K. (woj. lubuskie, powiat lubartowski) imprezował ze znajomymi w swoim gospodarstwie w Zabelu, następnego dnia wsiadł za kółko i został zatrzymany podczas rutynowej kontroli drogówki (miał 1,1 promila alkoholu w organizmie). W gminie ruszyła masowa akcja zbierania pozytywnych opinii dotyczących samorządowca, w której uczestniczyli m.in. politycy, strażacy i księża, dzięki czemu nie straci on stanowiska (odebrano mu jedynie prawo jazdy i zobowiązano do zapłaty 20 tys. zł na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym i Pomocy Postpenitencjarnej). Marek K. wyjaśnił, że wsiadł za kierownicę, ponieważ musiał dostarczyć tlen rybnym z jego stawu. Teraz tlen otrzymał od sądu on sam. Niestety, nadal są w naszym kraju równi i równiejsi. Prokuratura zapowiedziała apelację.

Wartość umów w partnerstwie publiczno-prywatnym przekroczyła 1,6 mld zł – w czym dominują samorządy. W ciągu roku trzykrotnie wzrosła wartość tego rodzaju umów – od początku obowiązywania w Polsce przepisów o PPP łącznie zawarto

212 kontraktów, w roku ubiegłym było to 10 umów – 5 z nich zawarto z gminami miejskimi, 4 z wiejskimi, a jedną ze spółką komunalną. PPP jest formą współpracy między sektorem publicznym i prywatnym, celem której jest skuteczniejsza realizacja inwestycji infrastrukturalnych oraz usług publicznych. Zapewnia szybszą i efektywniejszą możliwość realizacji inwestycji – zwłaszcza gdy tradycyjne inwestowanie publiczne jest ograniczone lub mniej elastyczne.

Funkcjonariusze Centralnego Biura Śledczego Policji zatrzymali kolejne cztery osoby w związku ze stworzeniem nielegalnego systemu składowania i przetwarzania odpadów na składowisku w Giebni (woj. kujawsko-pomorskie). Wśród zatrzymanych jest były burmistrz gminy Pakość Zygmunt G., dwaj prezesi gminnej spółki zarządzającej gospodarką odpadami oraz właścicielka nieruchomości, która udostępniła teren pod nielegalny proceder. Podejrzani stworzyli system ochrony przed organami ścigania – monitorowali ruch pojazdów policji i inspekcji ochrony środowiska, wykorzystując w sposób nieuprawniony bazę Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców do weryfikacji numerów rejestracyjnych pojazdów mogących należeć do służb. Kontrole NIK wykazały, że do Giebni sprowadzano za dużo odpadów, biorąc jednocześnie za to zbyt mało pieniędzy i poczyniono przy tym

mnóstwo błędów w dokumentacji. Z ustaleń Prokuratury Regionalnej w Łodzi wynika, że na tym wysypisku składowano substancje toksyczne i niebezpieczne dla środowiska – lecz oficjalnie tego nie rejestrowano. Poza tym stawki, po których przyjmowane były odpady, były znacząco zaniżane i gmina straciła przez to 250 mln zł.

Podczas meczu ekstraklasy piłkarskiej w Radomiu między Radomiakiem a GKS Katowice doszło do sporej awantury, podczas której 57-letni Dariusz Wójcik, miejscowy radny, będący również pracownikiem klubu, uderzył miejscowego trenera, Portugalczyka Goncalo Feio. Przyczyną draki miał być zły stan murawy stadionu. Obaj panowie znani są z wybuchowych charakterów, a portugalski szkoleniowiec – jeszcze jako trener Motoru Lublin – miał rzucać w prezesa klubu kuwetą biurową na dokumenty. Był też oskarżony przez byłego swojego asystenta o poniżanie. Z kolei radny nieraz dawał upust swoim emocjom na sesjach Rady Miejskiej Radomia.

17 marca weszło w życie rozporządzenie w sprawie podwyżek dla pracowników samorządowych, na mocy którego o około 3 proc. wzrasta minimalne wynagrodzenie zasadnicze pracowników samorządowych we wszystkich kategoriach zaszerzowania. Najniższą stawkę zrównano z płacą minimalną – wynosi teraz 4806 zł brutto.

Podglądacz samorządowy

XI Europejski Kongres Samorządów w Mikołajkach, organizowany przez Instytut Studiów Wschodnich, odbył się pod hasłem „Samorząd w czasach niepewności – lokalne odpowiedzi na globalne wyzwania”.

Tegoroczny XI Europejskiego Kongresu Samorządów, który odbył się na początku marca, zgromadził rekordową liczbę ponad 3000 gości, liderów świata samorządu, polityki, biznesu, administracji, nauki, kultury i mediów, którzy w ciągu dwóch dni uczestniczyli w ponad 250 debatach, panelach dyskusyjnych, prezentacjach, rozmowach specjalnych, spotkaniach autorskich oraz galach rozdania nagród. Głównym partnerem Kongresu był Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Tegoroczna edycja konferencji dowiodła (nie po raz pierwszy), że samorządy są nie tylko fundamentem, ale także kluczowym motorem rozwoju w dobie globalnych wyzwań.

Miejsce spotkań samorządu z administracją centralną

XI edycja EKS przyciągnęła większą liczbę przedstawicieli administracji centralnej, samorządu i liderów biznesu niż kiedykolwiek wcześniej. Gościem Kongresu był Karol Nawrocki, prezydent RP. Podczas Kongresu prezydent Karol Nawrocki powołał 92 samorządowców do Rady Samorządu Terytorialnego przy Prezydencie RP. Podczas EKS była również okazja do spotkania się z Krzysztofem Gawkowskim – wicepremierem i szefem resortu cyfryzacji, Katarzyną Pełczyńską-Nałęcz – ministrem funduszy i polityki regionalnej, Marcinem Kulaskiem – kierującym Ministerstwem Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Bardzo szeroka była też reprezentacja polskich polityków, wśród których byli m.in. wicemarszałek Sejmu Krzysztof Bosak, Leszek Miller, Mateusz Morawiecki, Krzysztof Kwiatkowski, Stanisław Karczewski, Urszula Paślawska, Piotr Gliński, Dariusz Wiczorek i Jacek Protas.

Wyjątkowa frekwencja

W tym roku Kongres gościł ponad 3000 osób z 33 krajów. To wzrost o 12 proc. względem ubiegłego roku. W kongresie uczestniczyło 1100 samorządowców z Polski i zagranicą, w tym: pięciu marszałków i jedenastu wicemarszałków. Przyjechało na to

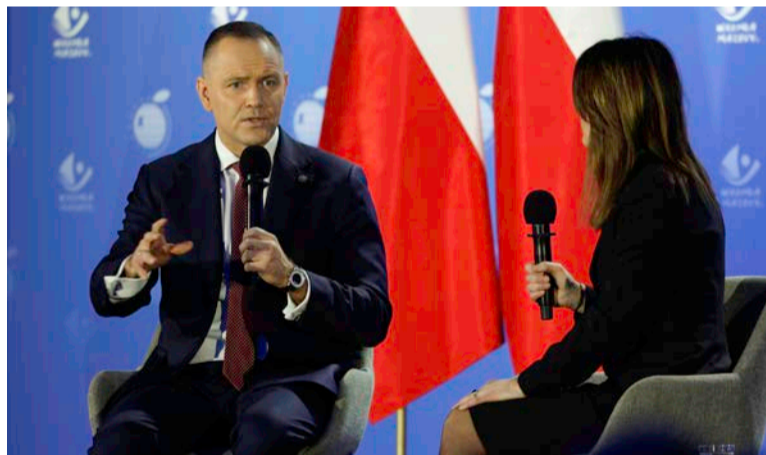
Samorządowy kongres

wyjątkowe spotkanie 59 prezydentów miast, 186 burmistrzów, 111 starostów i 89 wójtów.

W Kongresie wzięło udział wielu przedstawicieli władz samorządowych i regionalnych, w tym m.in. Marcin Kuchciński – marszałek województwa warmińsko-mazurskiego, Paweł Gancarz – marszałek dolnośląski, Łukasz Smółka – marszałek województwa małopolskiego, Jarosław Stawiński – marszałek z Lublina, Renata Janik – marszałek województwa świętokrzyskiego.

W Kongresie uczestniczyła rekordowa liczba organizacji samorządowych:

Związek Województw RP, Związek Samorządów Polskich, Unia Miasteczek Polskich, Związek Powiatów Polskich, Ruch Samorządowy TAK! dla Polski, Federacja Regionalnych Związków Gmin i Powiatów RP, Ogólnopolskie Porozumienie Organizacji Samorządowych, Stowarzyszenie

Gmin RP Euroregion Bałtyk, Śląski Związek Gmin i Powiatów, Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Małopolski, Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Wielkopolski, Związek Gmin Lubelszczyzny, Związek Gmin Pomorskich, Związek Gmin Warmińsko-Mazurskich.

Wszystko to świadczy o wielkim zainteresowaniu rolą samorządów w naszym codziennym życiu. To dowód na to, że rola małych ojczyzn jest naprawdę duża.

Partnerzy Kongresu

XI Europejski Kongres Samorządów to również szeroka rzesza partnerów biznesowych, instytucjonalnych,

stworzone Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, Supra Brokers, Abbot, Medcover, Luxmed, Essity, Novonordisk, Cogito Med., Ignitis Renewables, WpD Polska, UKA Polska, Unihouse, Unimot, KZN, Kid Place, Holcim, Instytut Łączności, Kancelaria Prawna CRIDO, Krajowa Izba Radców Prawnych.

Recepty na niepewność

Bardzo istotnym elementem tegorocznego spotkania był duży udział przedstawicieli świata nauki. Program XI EKS obejmował ponad 250 wydarzeń: sesji plenarnych, paneli dyskusyjnych, debat, warsztatów, prezentacji, rozmów specjalnych oraz spotkań autorskich. Tegoroczny Kongres odbył się pod hasłem: „Samorząd w czasach niepewności – lokalne odpowiedzi na globalne wyzwania”. Samorząd staje się pierwszą linią odpowiedzi na globalne kryzysy, takie jak zmiany klimatu, migracje czy niestabilność gospodarcza. Dzięki bliskości mieszkańców władze lokalne szybciej rozpoznają realne potrzeby swoich społeczności. Pozwala to wdrażać elastyczne i skuteczne rozwiązania tam, gdzie działania centralne bywają opóźnione. Globalne wyzwania wymagają lokalnych strategii opartych na współpracy i innowacjach, a samorządy odgrywają kluczową rolę w ich realizacji. Partnerstwa z organizacjami społecznymi, bizne-

sem i innymi samorządami wzmacniają odporność lokalnych wspólnot. W ten sposób samorząd przekształca niepewność w impuls do rozwoju.

Pierwsi wśród równych

Wydarzenie stało się okazją do uhonorowania osób szczególnie zasłużonych dla rozwoju lokalnych wspólnot. Patronem nagród Samorządowca Roku został Jerzy Buzek – były premier i przewodniczący Parlamentu Europejskiego. Podczas uroczystej gali nagrodę samorządowca roku w kategorii wójt z rąk Marcina Kuchcińskiego – marszałka województwa warmińsko-mazurskiego odebrał Stanisław Jastrzębski – wójt gminy Długosiodło. Wicemarszałek Sejmu Krzysztof Bosak wręczył nagrodę w kategorii starosta, a otrzymał ją Henryk Karwan, starosta tomaszowski. Drugim samorządowcem roku w kategorii starosta został Sławomir Jerzy Snarski, starosta bielski. Nagrodę wręczyli mu Jerzy Buzek oraz Witold Janiszewski, General Counsel, McDonald's Polska. Samorządowcem Roku 2025 został także Patryk Jędrowiak, burmistrz miasta i gminy Ostrzeszów – nagrodę wręczył Piotr Wachowiak, rektor SGH. Robert Raczyński, prezydent Lubina, nagrodę samorządowca roku otrzymał z rąk Andrzeja Szaraty, rektora Politechniki Krakowskiej, która

Kongres w Mikołajkach obejmował ponad 250 wydarzeń, w tym sesji plenarnych, paneli, debat, warsztatów, prezentacji i spotkań autorskich. Wiodącym tematem w tegorocznej edycji była problematyka współpracy między samorządem a instytucjami naukowymi oraz roli dziedzictwa kulturowego w budowaniu potencjału społecznego i gospodarczego regionów.

jest Głównym Partnerem Merytorycznym EKS. Nagrody samorządowe otrzymali także Piotr Jakubowski, burmistrz Mikołajek i Daniel Kamil Janiak, burmistrz Sochaczewa.

XI edycja EKS zakończyła się dużym sukcesem, potwierdzając dynamiczny rozwój tego wydarzenia jako ważnej platformy współpracy między samorządami a biznesem. Rosnąca liczba uczestników, partnerów oraz delegacji międzynarodowych stanowi najlepszy dowód na to, że wydarzenie skutecznie realizuje swoją misję.

(kong)

MUZYKA W ROZKWICIE

ZAPRASZAMY NA KONCERTY DO NFM

16.05 sobota, 18.00
NFM, Sala Główna ORLEN

ŚWIATŁO // CIEŃ // ŚWIATŁOCIEŃ

35. MUSICA POLONICA NOVA

W świat dźwiękowy muzyki najnowszej zabierze publiczność flecista Łukasz Długosz oraz NFM Filharmonia Wrocławska pod batutą Geoffreya Patersona. Zabrzmią utwory pięciorga artystów, w tym Jagody Szmytki – kompozytorki rezydentki tej edycji festiwalu Musica Polonica Nova.

29.05 piątek, 19.00
NFM, Sala Główna ORLEN

NOWA NADZIEJA

Koncert e-moll Felixa Mendelssohna Bartholdy'ego i II Symfonia e-moll Siergieja Rachmaninowa zabrzmia w wykonaniu NFM Filharmonii Wrocławskiej, a poprowadzi ją Sébastien Rouland. Jako solista wystąpi nowa nadzieja wiolinistyki – Leonhard Baumgartner.

31.05 niedziela, 11.00
NFM, Sala Główna ORLEN

PIOTRUŚ I WILK – BAJKA SYMFONICZNA

17. LEO FESTIWAL

Z okazji Dnia Dziecka Zbigniew Zamachowski wraz z NFM Orkiestrą Leopoldinum zaprezentuje *Piotrusia i Wilka* Siergieja Prokofiewa. Kompozytor ten za pomocą dźwięków ożywił w bajce symfonicznej ludowe opowiadanie zachęcające wszystkich słuchaczy, nie tylko najmłodszych, do przyjęcia w życiu odważnej i odpowiedzialnej postawy.

5.06 piątek, 19.00
NFM, Sala Główna ORLEN

FENOMEN BRUCKNERA

ZAKOŃCZENIE SEZONU NFM FILHARMONII WROCŁAWSKIEJ

Ostatni koncert NFM Filharmonii Wrocławskiej w sezonie artystycznym 2025/2026 będzie spotkaniem z twórczością Antona Brucknera, austriackiego kompozytora epoki późnego romantyzmu. Maestro Jacek Kasprzyk poprowadzi jego *IX Symfonię d-moll* – enigmatyczne dzieło, które poświęcono „umiłowanemu Bogu”.

12.06 piątek, 19.00
NFM, Sala Główna ORLEN

YULIANNA AVDEEVA & NFM ORKIESTRA LEOPOLDINUM

BETTER TOGETHER

Kompozycje Wolfganga Amadeusa Mozarta, Alfreda Schnittkego, Richarda Straussa i Felixa Mendelssohna Bartholdy'ego zabrzmia w wykonaniu NFM Orkiestry Leopoldinum, a w dwóch dziełach jako solistka wystąpi Yulianna Avdeeva.

23.06 wtorek, 18.00
NFM, Sala Czerwona

MUZYCZNE ŚCIEŻKI WROCŁAWIA

ZAKOŃCZENIE SEZONU CHÓRU NFM

Zapraszamy na muzyczny spacer po Wrocławiu, w czasie którego pod batutą Lionela Sowa pianista Jean-François Zygel wraz z Chórem NFM zaprezentuje twórczość Romualda Twardowskiego, Salamone'a Rossiego, Wacława z Szamotuł, Charlesa Villiersa Stanforda, Tōru Takemitsu, Andrzeja Koszewskiego, Pawła Łukaszewskiego i Pera Gunnara Peterssona.

Organizator:

NFM – instytucja kultury współprowadzona przez:

Mecenas Tytularny NFM:

Szczegóły

Starostwo Powiatowe we Wrocławiu

Kierunek Zdrowie. Rekordowe środki na zdrowie i profilaktykę

Powiat Wrocławski konsekwentnie rozwija system wsparcia zdrowotnego – od profilaktyki, przez wsparcie zdrowia psychicznego, po inwestycje infrastrukturalne. To efekt realnego wsłuchiwania się w potrzeby mieszkańców oraz ścisłej, merytorycznej współpracy Zarządu Powiatu Wrocławskiego z radnymi, a także z wójtami i burmistrzami gmin.

Choć Powiat nie prowadzi własnego podmiotu leczniczego, systematycznie wzmacnia lokalny system ochrony zdrowia. W 2026 roku na ten cel przeznaczono ponad 2,5 mln zł – to najwyższa kwota w historii samorządu.

– Zdrowie mieszkańców traktujemy priorytetowo. Te środki to nie tylko liczby, ale przede wszystkim konkretne działania – inwestycje, programy profilaktyczne i realne wsparcie dla systemu ochrony zdrowia w naszym powiecie – podkreśla Włodzimierz Chlebosz, starosta Powiatu Wrocławskiego.

Jednym z kluczowych przedsięwzięć jest wsparcie dla gminy Siechnice. Decyzją Rady, na modernizację budynku dla Podstacji Pogotowia Ratunkowego w 2026 roku przeznaczono 150 tys. zł. Inwestycja przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa mieszkańców wschodniej części powiatu oraz skróci czas dojazdu zespołów ratownictwa medycznego.

Równolegle realizowana jest budowa jednej z najważniejszych inwestycji w historii Powiatu – budowa Zespołu Szkół Specjalnych

Spotkanie władz powiatu z dziennikarzami, na którym poruszano ważne dla mieszkańców tematy. Na zdjęciu gospodarze spotkania: starosta Włodzimierz Chlebosz (w środku) i wicestarosta Marcin Korytko (z lewej). Z prawej: Hieronim Kuryś – członek Zarządu Powiatu Wrocławskiego

w Krzyżowicach, która zapewni kompleksową opiekę dzieciom z niepełnosprawnościami w nowoczesnej, dostępnej i przyjaznej przestrzeni.

– Stawiamy na działania kompleksowe – od profilaktyki, przez edukację zdrowotną, po inwestycje w infrastrukturę. Naszym celem jest poprawa jakości życia mieszkańców i zwiększenie dostępności usług zdrowotnych – zaznacza Marcin Korytko, wicestarosta Powiatu Wrocławskiego.

Szczególną uwagę samorząd kieruje na zdrowie psychiczne dzieci, młodzieży i dorosłych. W odpowiedzi na rosnące potrzeby powstaną nowe filie Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Gniechowicach i Siechnicach, co pozwoli zwiększyć dostępność wsparcia oraz skrócić czas oczekiwania na diagnozę i terapię.

REKORDOWE ŚRODKI NA ZDROWIE

- Ponad 2,5 mln zł na zdrowie mieszkańców w 2026 roku
- Najwyższa kwota w historii powiatu wrocławskiego
- Kompleksowe podejście – leczenie, profilaktyka i zdrowie psychiczne

KIERUNEK: ZDROWIE 2K26

W czasie prasowego śniadania jego uczestnicy dyskutowali o działaniu Powiatu Wrocławskiego w obszarze ochrony zdrowia

Powiat przygotował również przewodnik po lokalnych formach wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin, a obecnie pracuje nad Powiatowym Programem Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2026-2031.

– Rozbudowa systemu wsparcia psychologicznego to odpowiedź na realne potrzeby mieszkańców. Zależy nam na tym, aby pomoc była dostępna szybciej i bliżej miejsca zamieszkania – podkreśla Hieronim Kuryś, członek Zarządu Powiatu.

W latach 2026-2027 samorząd planuje także realizację pilotażowego programu polityki zdrowotnej pn. „Powiatowa Szkoła Rodzenia”. Program ma wspierać przyszłych rodziców poprzez edukację i opiekę okołoporodową. Na jego realizację zabezpieczono 260 tys. zł.

Powiat intensywnie rozwija także działania profilaktyczne. Na ten cel w najbliższych latach przeznaczono 1,6 mln zł. Stałym elementem polityki zdrowotnej pozostaje akcja „Biała Niedziela”, organizowana bezpośrednio w gminach. W 2026 roku wydarzenia odbędą się w Długołęce, Sobótce i Żórawinie.

Działania Powiatu Wrocławskiego w obszarze zdrowia mają charakter systemowy i długofalowy. Samorząd konsekwentnie rozwija wsparcie w zakresie profilaktyki, zdrowia psychicznego oraz infrastruktury, odpowiadając na rzeczywiste potrzeby mieszkańców. To przemyślana strategia, oparta na współpracy z samorządami gminnymi i instytucjami, której celem jest poprawa jakości życia oraz

zwiększenie dostępności usług zdrowotnych we wszystkich gminach powiatu. (TS)

Starostwo Powiatowe we Wrocławiu
 ul. Tadeusza Kościuszki 131
 50-440 Wrocław
 tel. 71 722 17 00
 fax 71 722 17 06
 starostwo@powiatwroclawski.pl
 www.powiatwroclawski.pl

Czernica

Inwestycje i współpraca zmieniają gminę Czernica

Rozmowa z wójtem gminy Czernica

JAROSŁAWEM JAGIELSKIM

– Ostatnie tygodnie przyniosły serię przełomowych decyzji i długo wyczekiwanych inwestycji w gminie Czernica. Od projektów drogowych, przez rozwój edukacji, po inicjatywy społeczne – samorząd stawia na współpracę i konsekwentne działania, które zaczynają przynosić widoczne efekty. Panie wójcie, od naszej ostatniej rozmowy minęły dwa miesiące. Sporo się wydarzyło w tym czasie. Jakże wydarzenia i decyzje uważa pan za najważniejsze?

– Z pewnością jedną z najbardziej strategicznych decyzji było podpisanie porozumienia w sprawie tzw. Trasy Swojczyckiej, które otwiera drogę do realizacji jednej z kluczowych inwestycji drogowych dla regionu. Ma ona ogromne znaczenie dla odciążenia ruchu we wschodniej części Wrocławia oraz dla dalszego rozwoju komunikacyjnego. W tym przypadku szczególnie ważna była współpraca wielu stron zarówno szczebla samorządowego, jak i rządowego, która pokazała, że wspólnie możemy podejmować decyzje o dużym znaczeniu dla przyszłości całej aglomeracji.

– W ostatnim czasie pojawiły się także dobre informacje o dofinansowaniach.

– Jedną z nich jest pozyskanie 50-procentowego wsparcia z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg na przebudowę ulicy Krzykowskiej w Dobrzykowicach, co oznacza ponad 1,7 mln zł dofinansowania. To inwestycja długo wyczekiwana przez mieszkańców. Modernizacja tej drogi poprawi bezpieczeństwo i komfort codziennego poruszania się.

– Czy planowane są kolejne projekty drogowe?

– Tak, równolegle realizujemy i przygotowujemy następne zadania.

Wizytacja zakończona inwestycji w Gajkowie – wójt Jarosław Jagielski wspólnie z wicemarszałkiem Michałem Rado (z prawej)

Jednym z nich jest budowa ciągu pieszo-rowerowego na odcinku Czernica – Ratowice. Projekt wchodzi obecnie w etap przygotowania porozumienia z Dolnośląską Służbą Dróg i Kolei. To ważna inwestycja z punktu widzenia bezpieczeństwa, ale też rozwoju infrastruktury rekreacyjnej.

– We współpracy z Województwem Dolnośląskim zakończono także ważną inwestycję w Gajkowie.

– Tak, mowa o pracach przy drodze wojewódzkiej nr 455. Powstał chodnik, zatoki autobusowe, oświetlone przejście dla pieszych oraz system odwodnienia. Dodatkowo zapowiedziano budowę bezpiecznego dojścia do przystanku przy ulicy Lipowej – to szczególnie ważne dla dzieci i seniorów.

– Co z inwestycją w Chrzastawie Malej?

– Rozpoczęła się przebudowa ulicy Wrocławskiej, jednej z głównych dróg w tej części gminy. Realizuje ją Powiat Wrocławski przy naszej współpracy. Choć prace wiążą się z utrud-

nieniami, ich efekt końcowy znacząco poprawi bezpieczeństwo i komfort użytkowników.

– Dużo mówi się też o edukacji.

– To jeden z naszych priorytetów.

Ogłosiliśmy przetarg na budowę szkoły w Nadolicach Wielkich – ma to być nowoczesny obiekt dostosowany do potrzeb demograficznych gminy. Jednocześnie w Czernicy oddano do użytku nowy budynek modułowy szkoły z salami dydaktycznymi i zapleczem. Obecnie trwa jego wyposażanie.

– W mediach pojawiły się informacje o remoncie dworca PKP w Czernicy. Co to oznacza dla gminy Czernica?

– Tak, niedawno PKP ogłosiło przetarg na to zadanie. Bardzo się cieszę z tej inwestycji, zabiegałem o nią w licznych rozmowach z PKP. Obiekt odzyska swój charakter, a jego otoczenie zostanie uporządkowane i dostosowane do potrzeb mieszkańców. Współpracujemy w tym zakresie z PKP, bo współpra-

ca to podstawa skutecznego działania. Dziś samorząd nie funkcjonuje w izolacji – dobre projekty wymagają współdziałania wielu instytucji i środowisk.

– Ostatnie tygodnie przyniosły także ciekawe wydarzenia społeczne w gminie Czernica...

– Tak, to prawda, sporo się działo. Jednym z najważniejszych wydarzeń był pierwszy Kongres Kobiet Aktywnych Gminy Czernica. Wzięło w nim udział blisko sto kobiet zaangażowanych w życie lokalne. Spotkanie pokazało ogromny potencjał i energię społeczności.

– Pojawiają się też inicjatywy edukacyjne dla młodych.

– Realizujemy projekt pn. „Lekcje Samorządowe”, który w praktyczny

– Jedną z naszych sztandarowych inicjatyw jest projekt pn. Galeria Talentów Mieszkańców Gminy Czernica, w ramach którego w urzędzie organizowane są cykliczne wystawy utalentowanych mieszkańców gminy. Niedawno nasza Gminna Biblioteka Publiczna w Czernicy zainicjowała także ciekawy projekt pn. Biblioteka dla Mężczyzn. Bohaterem pierwszego spotkania był legendarny sędzia FIFA i były prezes PZPN – Michał Listkiewicz.

– Na zakończenie – niedawno otrzymał pan wyjątkowe wyróżnienie, proszę zdradzić szczegóły.

– Podczas dolnośląskich obchodów Dnia Sołtysa zostałem uhonorowany wyróżnieniem specjalnym za wieloletnią działalność na rzecz społeczności lokalnej i rozwoju obszarów wiejskich Dolnego Śląska. Traktuję tę nagrodę jako wyraz uznania nie tylko dla mnie, ale i dla wszystkich partnerów oraz mieszkańców. To dzięki naszej współpracy możliwe są wszystkie inicjatywy i dzia-

Wernisaż wystawy prac śp. Bożeny Rybickiej w Urzędzie Gminy Czernica

sposób przybliżyć działania gminy. Uczniowie biorą udział w interaktywnych zajęciach, rozwiązują zadania i poznają funkcjonowanie urzędu poprzez doświadczenie.

– A co z seniorami?

– Chcemy rozwijać działania skierowane do starszych mieszkańców, zwłaszcza w zakresie aktywności fizycznej i zdrowego stylu życia. Rada Seniorów Gminy Czernica właśnie ustaliła konkretny plan działania w tym obszarze.

– W gminie Czernica funkcjonuje także Rada Biznesu.

– Tak, i to bardzo prętnie. Wspólnie z Radą zorganizowaliśmy ostatnio spotkanie informacyjne dla przedsiębiorców dotyczące zmian prawnych, m.in. w zakresie KSeF. Rada Biznesu to doskonała przestrzeń do zdobywania wiedzy i wymiany doświadczeń.

– Organizujecie również ciekawe wydarzenia kulturalne.

I Kongres Kobiet Aktywnych Gminy Czernica

Urząd Gminy Czernica
ul. Kolejowa 3
55-003 Czernica
tel. 71 726 57 00
fax 71 726 57 00
czernica@czernica.pl
www.czernica.pl

Długołęka

Rozwijając się na wielu polach

Polskę dotknęła depopulacja i panoszy się już w zasadzie prawie wszędzie. Przez to wiele samorządów staje często przed trudnymi decyzjami – związanymi m.in. z likwidacją placówek oświatowych. Są też gminy, które nie muszą się borykać z niżem demograficznym, w tym dolnośląska Długołęka, gdzie wręcz przeciwnie – budowane i remontowane są obiekty oświatowe, a inwestowanie w bazę szkolną i nauczanie jest jednym z podstawowych priorytetów rozwojowych tego samorządu.

Najmroźniejsza i najśnieźniejsza od kilkunastu lat zima nie wstrzymała tegorocznych planów samorządu gminy Długołęka – inwestycje realizowane są terminowo, zgodnie z tegorocznym budżetem.

Jesteśmy mocno rozpędzeni inwestycyjnie

– Zima była ostra i musieliśmy przeznaczyć dodatkowe środki finansowe na odśnieżanie i utrzymanie dróg w odpowiednim sta-

Wójt Wojciech Błoński

nie – mówi wójt Wojciech Błoński. – Ale zima to tylko zima, kiedyś to nie było nic dziwnego, i teraz też musieliśmy ją przetrwać. Najważniejsze, że inwestycyjnie nie zatrzymaliśmy się i jesteśmy nadal mocno rozpędzeni pod tym względem. W tym tygodniu podpisaliśmy umowę na kolejny parking Park & Ride, czyli zagospodarowanie dworca kolejowego w Długołęce. Jesteśmy zdeterminowani, by przejąć ten dworzec i by go odrestaurować, przywracając jego architektoniczne piękno i dawny blask. Zagospodarujemy ten teren także po to, aby było bezpiecznie. Niedawno podpisaliśmy także umowę dotyczącą utworzenia parkingu Park & Ride w Borowej. Dzisiaj zmieniamy system komunikacyjny w naszej gminie i jest to jeden z naszych priorytetów.

Drabina naprawdę dalekosiężna

– Gdy rozpoczynałem swoje wójtowanie w Długołęce, już od początku postawiłem na strażaków ochotników – podkreśla wójt Wojciech Błoński. – Wtedy niektóre jednostki OSP nie miały czym wyjeżdżać do zdarzeń. Na-

leżało to zmienić jak najszybciej i kupiliśmy osiem nowych wozów strażackich. Pamiętam, jak kiedyś wichura zmiotła dach domu w Brzeziej Łące. Wtedy nie było odpowiedniej drabiny strażackiej i powiedziałem, że trzeba kupić taką – i tak się teraz stało. Drabina przeszła wszystkie techniczne atesty, a teraz strażacy przechodzą szkolenia z posługiwania się nią, bowiem sięga 37 m wysokości. Mamy świetnych druhów, którzy dokładają się do wielu przedsięwzięć, nie czekają tylko na to, co zrobi gmina – widać po prostu, że im zależy. Warto takim ludziom pomagać i współpracować z nimi.

Depopulacja i likwidacja szkół? Ale nie w Długołęce!

Polska się wyludnia i na samorządowej krajowej mapie znikają szkoły.

– W naszej gminie mamy tendencję odwrotną – uśmiecha się wójt Wojciech Błoński. – Nadal rozbudowywana będzie szkoła podstawowa w Wilczycach, a dzięki realizacji pierwszego etapu rozbudowy do tej placówki może uczęszczać o 300 uczniów więcej. Ponadto niedawno wmurowaliśmy kamień węgielny pod fundamenty nowej szkoły w Szczodrem. Poza tym przeprowadzamy kompleksowy remont dachu szkoły w Łozinie. Zatem inwestujemy w edukację, co jest tożsamy z inwestowaniem w przyszłość – i baza oświatowa w naszej gminie musi spełniać standardy XXI wieku. A praca i nauka w naszych gminnych szkołach powinna być nie tylko obowiązkiem, lecz również przyjemnością. Chcemy wspierać i wspieramy edukację, ponieważ to nasi uczniowie osiągają najlepsze wyniki zarówno naukowe, jak i sportowe na szczeblu rywalizacji powiatowej, ale również są w czołówce, jeżeli chodzi o województwo dolnośląskie.

S.G. (TS)

Nowoczesna infrastruktura przesiadkowa przy stacjach kolejowych w gminie Długołęka. Podpisane umowy na Park & Ride w Borowej i Długołęce

Realizacja projektu budowy parkingów Park & Ride przy dworcach kolejowych na trasie Wrocław – Oleśnica wchodzi w kolejny etap. Po podpisaniu umowy na realizację inwestycji w Borowej podpisano umowę dotyczącą budowy parkingu Park & Ride w Długołęce. Zatem projekt obejmujący obie lokalizacje przechodzi z etapu przygotowawczego w fazę projektową i realizacyjną. Projekt korzysta ze wsparcia funduszy unijnych – w ramach programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 w ramach projektu „Budowa obiektów Park & Ride przy dworcach kolejowych na trasie Wrocław – Oleśnica, w miejscowościach Długołęka i Borowa – Integracja systemu parkingów z systemami transportu kolejowego, drogowego i publicznego”.

Park & Ride w Borowej

Umowa podpisana 27 lutego z firmą Decostar Investment sp. z o.o. na realizację zadania w Borowej. Inwestycja realizowana będzie w formule „zaprojektuj

Park & Ride Borowa

i wybuduj” i obejmie opracowanie pełnej dokumentacji projektowej, uzyskanie wszystkich wymaganych decyzji administracyjnych, budowę parkingu Park & Ride przy stacji kolejowej, rozbudowę drogi powiatowej oraz wykonanie infrastruktury towarzyszącej. Całość inwestycji wraz z uzyskaniem pozwolenia na użytkowanie zostanie zrealizowana w terminie 21 miesięcy, nie później niż do 30 listopada 2027.

Park & Ride w Długołęce

Umowa podpisana z firmą Decostar Investment sp. z o.o. na budowę obiektu w Długołęce. Inwestycja zapewni mieszkańcom wygodne miejsce do pozostawienia samochodu i sprawną przesiadkę do transportu kolejowego oraz publicznego. Przyczyni się także do poprawy or-

ganizacji ruchu i zwiększenia bezpieczeństwa w rejonie dworca. Podpisanie umowy oznacza rozpoczęcie dalszych etapów realizacji zadania obejmujących przygotowanie dokumentacji projektowej,

Spójny system przesiadkowy dla mieszkańców

Parkingi w Borowej i Długołęce stworzą spójny system przesiadkowy na trasie Wrocław – Oleśnica, umożliwiając integrację transportu samochodowego, kolejowego i publicznego oraz zwiększając dostępność komunikacyjną całego obszaru. Nowe obiekty zapewnią mieszkańcom wygodne warunki do korzystania z transportu zbiorowego, poprawią organizację ruchu w rejonie dworców, wpisując się w działania na rzecz rozwoju zrównoważonego transportu i ograniczenia emisji.

Park & Ride Długołęka

Urząd Gminy Długołęka

55-095 Długołęka
ul. Robotnicza 12
tel. 71 323 02 03
fax 71 323 02 04

gmina@gmina.dlugoleka.pl
www.gmina.dlugoleka.pl

Kobierzyce

Rozwój wbrew przeciwnościom

Nowe funkcjonalne i wręcz piękne obiekty, ścieżki rowerowe tak bardzo oczekiwane przez mieszkańców gminy i inicjatywy prospołeczne konsolidujące miejscową społeczność – to wszystko dynamizuje dzisiejsze Kobierzyce, będące bezsprzecznie jedną z najgospodarniejszych polskich wiejskich gmin.

Dla kobierzyckiego samorządu ostatnia zima, sroższa od poprzednich, była dobrze zdaniem sprawdzianem, choć na utrzymanie dróg i na odśnieżanie trzeba było przeznaczyć więcej funduszy niż zazwyczaj.

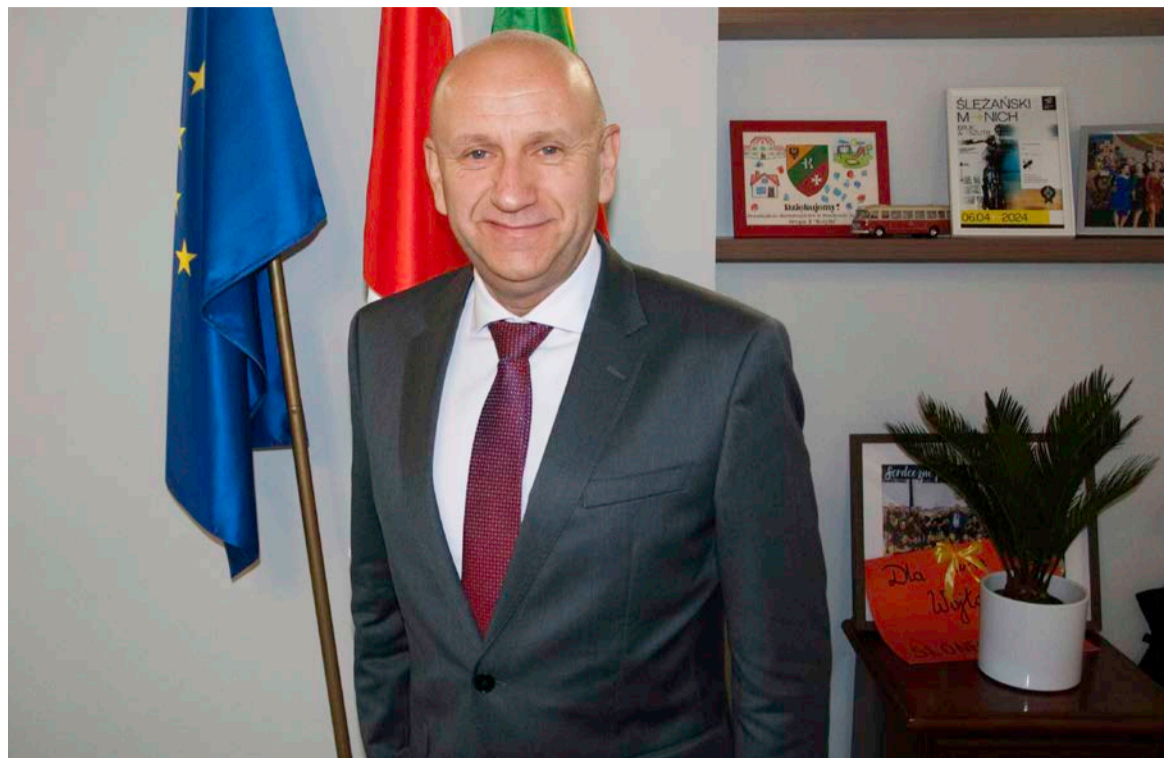
Dobra strategia mieszana

– Zimą stajemy zawsze z tym samym problemem: czy robić przetarg na płacenie związane z liczbą wyjazdów do odśnieżania, czy też płacić ryczałt – mówi wójt gminy Kobierzyce Piotr Kopeć. – W tym roku mieliśmy strategię mieszaną – część pieniędzy przeznaczaliśmy na tzw. postojowe, a resztę na faktyczne akcje odśnieżające drogi. To się sprawdziło i chyba przy tej strategii pozostaniemy, bowiem ma największy sens.

Kosztowna wojna i niepewność

Jest tajemnicą poliszynela, że każda większa wojna we współczesnym świecie ma realny wpływ nie tylko na światową, ale i na lokalne gospodarki. Tak dzieje się również dzisiaj.

– Chcę zaznaczyć, że atak Izraela i USA na Iran i to, co dzieje się na Bliskim Wschodzie, w Zatoce Perskiej i cieśninie Ormuz, na pewno będzie miało wpływ na pol-

Wójt Piotr Kopeć

skie samorządy – bowiem świat jest globalną wioską. Jeśli ceny paliw drastycznie wzrastają, to drożeje nie tylko komunikacja, lecz również usługi i wszystkie artykuły i produkty. Także inaczej wyceniane są prace budowlane, a to przekłada się na większe koszty realizacji inwestycji. Jak zawsze, przede wszystkim najgorsza jest niepewność związana z brakiem stabilności polityczno-gospodarczej.

Wiosna to kontynuacje rozpoczętych zadań

Tak to już jest w samorządzie, że większe i kosztocłonne inwestycje są przedsięwzięciami wieloletnimi.

– W tym roku kontynuujemy oraz kończymy kilka zadań – podkreśla

wójt gminy Kobierzyce Piotr Kopeć. – Niebawem, bo jeszcze w tym roku szkolnym, otworzymy szkołę w Tyńcu Małym, a w zasadzie drugie skrzydło placówki oddanej przed kilkunastu laty. Zamierzaliśmy otworzyć ją zaraz po feriach zimowych, ale jak to bywa przy inwestowaniu w tak duży obiekt – używając kolokwializmu – zawsze coś wyskoczy, a tym czymś, co nas zaskoczyło, był brak odpowiedniego ciśnienia w sieci wodociągowej. Musieliśmy wybudować stację podnoszenia ciśnienia, aby zapewnić ochronę przeciwpożarową tego obiektu. Przed nami także mniejsze zadania – w Pustkowie Żurawskim – gdzie wybudowana jest nowa szkoła. Stara placówka jest remontowana i prace

powoli dobiegają końca. W naszej oświacie jak zawsze dzieje się sporo, depopulacja nie jest na razie dla nas dotkliwa, ponieważ występuje duża migracja ludności. Przybywa ludzi młodych, zakładających rodziny, i szkoły są bardzo potrzebne. Chcę też podkreślić, że zleciliśmy specjalne badanie mające przewidzieć, co się będzie działo z populacją naszej gminy w najbliższych latach. Wynika z niego, że nas także dotknie niż demograficzny. Zatem rozbudujemy szkołę w Kobierzycach, lecz po tej analizie zrobimy dobudowaną szkołę jednooddziałową, a nie dwuoddziałową. Mamy też dwie mniejsze szkoły – w Pustkowie Żurawskim i Pustkowie Wilczkowskim, do którego chcielibyśmy sprowadzić więcej uczniów, aby klasy w szkole były bardziej liczne. Wierzymy w to, że decyzja o wybudowaniu autostrady A4 w nowym śladzie spowoduje, że ludzie zaczną chętniej budować swoje domy na południowych terenach gminy Kobierzyce. Także dlatego, że działki budowlane są tam tańsze, a komunikacja będzie w przyszłości więcej niż dobra.

Straż bardziej komunikacyjna niż ogniowa

Od niedawna OSP w Kobierzycach ma nowoczesną remizę.

– Budowaliśmy ją, pokonując przeciwności, bowiem natrafiliśmy z realizacją inwestycji na okres covidowo-kryzysowy z wysoką zmianą cen – wyjaśnia wójt Piotr Kopeć. – Energetycy mający dostarczyć prąd dostarczyli go dopiero teraz. Opóźnienie było ponad dwuletnie, lecz wszystko wreszcie udało się spiąć i remiza zacznie niedługo funkcjonować.

Od dawna ścieżki rowerowe są nie tylko modą

Cały kraj pokrywa się ścieżkami rowerowymi i nie wskazuje na to, aby samorządy miały przestać je budować.

– Ścieżki rowerowe stały się dzisiaj standardem, powinnością samorządowych działań oraz stałym elementem funkcjonowania komunikacji – uśmiecha się wójt Piotr Kopeć. – Dysponujemy przyszłościowym planem, aby każda z naszych miejscowości miała bezpieczne połączenie rowerowe. Każdego roku realizujemy część z tego planu – jedno lub dwa takie połączenia – a w tym roku zainicjowaliśmy istotne połączenie Księginic z Domasławiem. To droga powiatowa o dużym natężeniu ruchu i poruszanie się rowerem wśród wielu aut jest niemożliwe. Projektowana jest także kontynuacja budowy drogi rowerowej między Żernikami a strefą LG, czyli Krzyżowicami i Małuszowem. Poza tym niedługo ukończymy budowę ścieżki rowerowej między Królikowicami a Wierzbicami. Ponadto Gmina Wrocław – finansując z nami pół na pół – rozstrzygnęła przetarg na drogę rowerową między Wysoką a Rondem Ojca Pio – wzdłuż torów wyścigów konnych. To kosztowne zadanie opiewa na ponad 8 mln zł – a myślimy już perspektywnie o połączeniu tej ścieżki ze Słężą.

Senioralne głosy coraz ważniejsze

Ukonstytuowała się Rada Seniorów Gminy Kobierzyce.

– Od prawie roku jest u nas Rada Młodzieży, a teraz jest już Rada Seniorów licząca sobie piętnaście osób, pań i panów – zaznacza wójt Piotr Kopeć. – Są w niej byli samorządowcy, obecni i byli sołtysi, a także osoby związane z edukacją i kulturą. Fajny i pożyteczny krąg ludzi dobrze znających naszą gminę, którzy będą podnosić sprawy seniorów.

S.H. (TS)

Od niedawna OSP w Kobierzycach ma nowoczesną remizę

Urząd Gminy Kobierzyce
al. Pałacowa 1
55-040 Kobierzyce
tel. 71 369 81 30, 71 369 81 06
fax 71 311 12 52
info@ugk.pl
www.ugk.pl

Wisznia Mała

Dotacje dla klubów sportowych, fundacji i stowarzyszeń to inwestycja w mieszkańców

Sport lokalny to znacznie więcej niż rywalizacja na boisku czy udział w zawodach. Sport w gminie Wisznia Mała to nie tylko piłka nożna, ale także sporty walki, piłka siatkowa, tenis stołowy i bardzo popularne wśród wszystkich grup wiekowych szachy. Sport to codzienna praca z dziećmi i młodzieżą, aktywizacja dorosłych, budowanie więzi sąsiedzkich oraz promowanie zdrowego stylu życia. Dlatego wsparcie finansowe klubów sportowych przez samorząd nie jest wyłącznie wydatkiem budżetowym (w 2026 r. zaplanowana kwota to 250 000 zł) – to przede wszystkim inwestycja w jakość życia mieszkańców gminy Wisznia Mała.

W naszej gminie realizacja takich działań odbywa się m.in. w ramach **Programu współpracy z organizacjami pozarządowymi**, który stanowi ważne narzędzie wspólnego działania samorządu i lokalnych stowarzyszeń. To właśnie dzięki niemu możliwe jest wspieranie organizacji, które na co dzień tworzą ofertę sportową i rekreacyjną dla mieszkańców w różnym wieku.

Sport blisko domu – realna korzyść dla rodzin

Kluby sportowe, stowarzyszenia i fundacje działające na terenie gminy pełnią bardzo ważną funkcję społeczną. Dla wielu dzieci i młodzieży są pierwszym miejscem, w którym uczą się systematyczności, współpracy, odpowiedzialności i zdrowej rywalizacji. Zajęcia treningowe, turnieje, półkolonie czy lokalne wydarzenia sportowe pozwalają rozwijać pasję i talenty bez konieczności dojeżdżania do Wrocławia czy Trzebnicy.

To szczególnie ważne z punktu widzenia rodzin. Dostęp do dobrze zorganizowanych zajęć sportowych „na miejscu” oznacza nie tylko wygodę, ale również **większe bezpieczeństwo i szansę na aktywne spędzenie wolnego czasu przez dzieci i młodzież**. W czasach, gdy jednym z największych wyzwania jest

Stowarzyszenie Rozwoju Sportu i Kultury PAIDEIA

siedzący tryb życia i nadmiar czasu spędzanego przed ekranami, lokalny sport staje się skuteczną odpowiedzią na potrzeby współczesnych rodzin.

Dotacja, która pracuje dla całej społeczności

Środki przekazywane klubom sportowym czy stowarzyszeniom nie służą wyłącznie organizacji treningów. Dzięki nim możliwe jest finansowanie szeregu działań, które przekładają się na codzienne korzyści dla mieszkańców. Mowa m.in. o zakupie sprzętu sportowego, organizacji zajęć, udziale w rozgrywkach, wydarzeniach integracyjnych czy promocji aktywności fizycznej wśród różnych grup wiekowych.

Co ważne, lokalne kluby sportowe wykonują również ogromną pracę na rzecz **utrzymania i codziennego funkcjonowania infrastruktury sportowej**. W praktyce to właśnie działacze, trenerzy, członkowie ich rodzin, ale też wolontariusze i członkowie klubów dbają o **boiska, szatnie, zaplecze techniczne oraz sprzęt sportowy**, aby obiekty każdego dnia były gotowe do treningów, meczów i zajęć dla mieszkańców. Bez ich codziennej pracy nie byłoby pięknej murawy czy zadbanej przestrzeni treningowej.

To oznacza, że wsparcie klubów sportowych ma wymiar nie tylko organizacyjny, ale również bardzo praktyczny. Dzięki zaangażowaniu klubów mieszkańcy mogą korzystać z zadbanej i aktywnie użytkowanych miejsc, które służą całej lokalnej społeczności. To codzienna, często niewidoczna praca, bez której

trudno byłoby utrzymać wysoki poziom lokalnej aktywności sportowej i wysoki standard jakościowy boisk i terenów rekreacyjnych.

W praktyce oznacza to, że dotacja dla klubu sportowego to:

- więcej regularnych zajęć dla dzieci, młodzieży i dorosłych,
- większa dostępność sportu niezależnie od sytuacji materialnej rodziny,
- rozwój lokalnych talentów,
- integracja mieszkańców wokół wspólnych inicjatyw,
- dbałość o boiska, szatnie, sprzęt i lokalną bazę sportową,
- budowanie pozytywnego wizerunku gminy jako miejsca aktywnego i przyjaznego rodzinie.

To także ważny element profilaktyki zdrowotnej i społecznej. Aktywność fizyczna wpływa korzystnie nie tylko na kondycję, ale również na samopoczucie, relacje społeczne i odporność psychiczną.

Organizacje pozarządowe jako partner samorządu

Wspieranie klubów sportowych wpisuje się bezpośrednio w założenia współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi. To właśnie stowarzyszenia, fundacje i kluby, działając najbliżej mieszkańców, najlepiej rozpoznają lokalne potrzeby i potrafią na nie szybko reagować.

Program współpracy z organizacjami pozarządowymi daje gminie możliwość skutecznego powierzenia lub wspierania zadań publicznych tym podmiotom, które mają doświadczenie, zaangażowanie i społeczne zaufanie. W obszarze sportu i kultury fizycznej oznacza to **sprawne wykorzystanie potencjału lokalnych liderów, trenerów, społeczników i wolontariuszy**.

Takie partnerstwo przynosi wymierne efekty. Samorząd nie działa sam – korzysta z energii i kompetencji organizacji, które potrafią skutecznie angażować mieszkańców i tworzyć wartościową ofertę społeczną.

Silne kluby to silna wspólnota

Klub sportowy w małej społeczności to często coś więcej niż miejsce treningów. To przestrzeń spotkań, relacji i budowania lokalnej tożsamości. Wokół klubu integrują się nie tylko zawodnicy czy rodzice dzieci trenujących, ale całe rodziny, opiekunowie, kibice i wolontariusze. Wspólne wyjazdy, wydarzenia sportowe, festyny czy turnieje wzmacniają więzi międzyludzkie i poczucie przynależności do miejsca, w którym się żyje.

Warto także podkreślić, że kluby sportowe bardzo często pełnią rolę gospodarzy lokalnych obiektów sportowych. Dbają o ich bieżące użytkowanie, organizację wydarzeń, przygotowanie boisk do rozgrywek oraz utrzymanie zaplecza, z którego korzystają nie tylko zawodnicy, ale również mieszkańcy podczas różnych aktywności i spotkań.

Dlatego wsparcie klubów sportowych należy postrzegać szerzej – jako działanie, które wzmacnia kapitał społeczny gminy. To szczególnie ważne dziś, gdy lokalne wspólnoty potrzebują przestrzeni do wspólnego działania, współpracy i aktywności.

Mądre wsparcie, które procentuje

Gmina Wisznia Mała od lat wspiera realizację zadań publicznych przez organizacje pozarządowe, także w zakresie upowszechniania kultury fizycznej i sportu. Dzięki temu możliwe jest nie tylko rozwijanie oferty zajęć i aktywności sportowych, ale również wzmacnianie lokalnych organizacji, które na co dzień wykonują ważną pracę społeczną i organizacyjną.

To kierunek, który warto rozwijać. Każda złotówka dobrze zainwestowana w lokalny sport wraca do mieszkańców w postaci lepszej oferty zajęć, większej aktywności społecznej, zadbanej infrastruktury, zdrowego stylu życia i silniejszej wspólnoty.

Bo dotacje dla klubów sportowych to nie tylko wsparcie dla or-

ganizacji. To przede wszystkim **wsparcie dla mieszkańców – ich zdrowia, rozwoju, bezpieczeństwa, integracji i codziennej jakości życia**.

Dziękujemy wszystkim prezesom stowarzyszeń, fundacji, klubów, działaczom, zawodnikom oraz wolontariuszom, którzy każdego dnia z ogromnym zaangażowaniem pracują na rzecz lokalnego sportu i naszej wspólnoty. To właśnie dzięki ich codziennej, często niewi-

Ligota Piękna – boisko

docznej pracy możliwe jest funkcjonowanie klubów, organizacja treningów, wydarzeń oraz dbałość o miejsca, z których korzystają mieszkańcy. Dziękujemy również rodzinom i bliskim pasjonatów sportu za ich codzienne wsparcie, wyrozumiałość, obecność i nieustanny doping, bez których trudno byłoby budować lokalny sport z takim zaangażowaniem.

(TS)

Wisznia Mała
Moje miejsce

Urząd Gminy Wisznia Mała

ul. Wrocławska 9
55-114 Wisznia Mała
tel. 71 308 48 00
fax 71 312 70 68
ug@wiszniamała.pl
www.wiszniamała.pl

Wiosenny śmiech i uśmiech

Klasyka teatralnych cytatów – Gogolowskie „Z czego się śmiejecie? Z samych siebie się śmiejecie!” – brzmi i nieco gorzko, i bardzo prawdziwie, szczególnie wtedy, gdy trafiamy na komedie mądre, ciekawe i świetnie teatralnie przyprawione. Jeśli poszukamy ich w repertuarze Wrocławskiego Teatru Komedia, na pewno się nie rozczarujemy. Znajdziemy je i zagwarantują nam radosny, ale i zmuszający do myślenia śmiech i uśmiech...

Szukamy więc i – 8, 9 i 10 maja – znajdujemy *Kolację dla głupca*

Francis Veber „Kolacja dla głupca”

Francisa Vebera. To opowieść o tym, jak grupa panów z towarzystwa, w szytych na miarę garniturach, pewnych siebie, majątnych lubi się zabawić. Cudzym kosztem – cyklicznie urządzając sobie kolacje, na które zaprasza mniej inteligentnych, ich zdaniem, i mniej światowo obytych przedstawicieli społeczeństwa. Kto przyprowadzi najgłupszego – wygrywa! Ale pewnego dnia to moralnie mocno wątpliwe przedsięwzięcie wymyka się spod kontroli i wtedy nagle okazuje się, jak łatwo jest pomylić głupotę z piękną odmiennością.

Wrocławski
Teatr
Komedia

Franciszek Pinion, pracownik urzędu skarbowego i zapalony konstruktor budowli z zapalek, którego porzuciła żona, wydaje się być odpowiednim obiektem do drwin i szyderstw.

Przez większą część widowiska faktycznie można odnieść wrażenie, że jest to „głupek na skalę światową”. Nagłe zwroty akcji ukazują natomiast, co w życiu jest tak naprawdę ważne. I okazuje się, że podsumowaniem tego, co się stało, winien być właśnie przywołany już cytat z klasyki, czyli wielkiego Mikołaja Gogola: „Z czego się śmiejecie? Z samych siebie się śmiejecie!”

Z siebie samych – bo kto z nas nie zna splatań erotycznych straszliwych i uczuciowych szaleństw? – też śmiać się będziemy, oglądając (1, 2 i 3 maja) *Łatwo nie będzie* Claude’a Islerta, znakomity przykład komedii tak przygotowanej, że serdecznie bawi, ale i mocno daje do myślenia, bo dzieło Islerta to z jednej strony straszliwe pogmatwanie, ale z drugiej – zupełnie poważne pytanie o międzyludzkie związki. – To praktycznie romans wszystkich ze wszystkimi

– mówi Wojciech Dąbrowski, współdyrektor Komedii, reżyser i jeden z bohaterów spektaklu.

Claude Islert „Łatwo nie będzie”

Wszelka trójca jest doskonała, więc do dwóch obowiązkowych dla wielbicieli teatru spektakli WTK dorzucam trzeci. To *Edukacja Rity* Willy’ego Russella (22, 24 maja) czyli historia ludzi, których dzieli niemal wszystko. On – przystojny uniwersytecki profesor, alkoholik. Ona – śliczna, żądna wiedzy, ambitna fryzjerka, która zapisuje się na Wolną Wszeczną, by tu poprzez studia nad lite-

raturą nadać sens swojemu życiu i wejść w zamkniętą do tej pory dla niej krainę wartości, jakie niesie kultura. Pierwsze skojarzenie to *Pigmalion* G.B. Shawa, ale Russell wokół tego skojarzenia opłata inną nieco historię. Otóż mocno popijający Frank

okazuje się znakomitym nauczycielem, Rita czyni stałe postępy, ale też przechodzi swoistą ewolucję, wtapiając się coraz bardziej w nowe środowisko ludzi kulturalnych. Między tak bardzo różniącą się dwójką rodzi się przyjaźń, może nawet coś od przyjaźni mocno gorętszego? I tu też sami z siebie możemy się pouśmiać. Któż bowiem nie przeżył chęci wspinania się na kulturalne szczyty i któż nie przekonał się, że to rzecz prosta i nieprosta zarazem?

Anita Tyszkowska

Bożenka Witkacego

„Portret sześćoletniej Bożeny Steinborn” autorstwa Stanisława Ignacego Witkiewicza można już oglądać na wystawie stałej „Kolekcja sztuki polskiej II poł. XX i XXI wieku” w Pawilonie Czterech Kopuł Muzeum Sztuki Współczesnej Oddział Muzeum Narodowego we Wrocławiu.

Dzieło Stanisława Ignacego Witkiewicza, o czym pisaliśmy już na stronie internetowej naszego miesięcznika, przekazała do zbiorów wrocławskiego Muzeum Narodowego dr Bożena Steinborn, historyczka sztuki, wybitna muzealniczka związana z wrocławską placówką, a jednocześnie „bohaterka” tego obrazu.

„Portret sześćoletniej Bożeny Steinborn” autorstwa Witkacego, jednej z najbardziej wyrazistych i niepokornych osobowości polskiej kultury XX wieku, przedstawia dziewczynkę, która w przyszłości należeć będzie do grona osób trwale wpisanych w historię Muzeum Narodowego we Wrocławiu oraz polskiego muzealnictwa.

Wizerunek – jak informują muzealnicy – powstał w ramach działalności „Firmy Portretowej S.I. Witkiewicz” w jej warszawskiej siedzibie przy ulicy Brackiej, jako element rodzinnego zamówienia, realizowanego w 1936 roku, obejmującego portrety rodziców oraz dwóch córek warszawskich Steinbornów. Część tych prac była w 1990 roku prezentowana w warszawskim Muzeum Narodowym i w katalogu wystawy opracowanym przez Irenę Jakimowicz, gdzie znalazły się oba portrety dziewczynki oraz dwa wizerunki ojca – Adama Steinborna.

Sygnatura na portrecie Bożenki pozwala określić wiek modelki: w czasie pozowania miała ona dokładnie pięć i pół roku. W ikonografii portretu uwagę zwracają przedmioty na stoliku przed

dzieckiem: przybory do pisania (kalamarz, pióro), otwarta książka oraz owoce, najpewniej śliwki. Motywy piśmienny należy do nadzwyczaj

Stanisław Ignacy Witkiewicz (Witkacy) „Portret sześćoletniej Bożeny Steinborn”, 1936. Zbiory: Muzeum Narodowe we Wrocławiu

rzadko spotykanych w dziecięcych portretach Witkacego. Po latach bohaterka wizerunku przyznawała, że w tym wieku nie potrafiła pisać. Z dzisiejszej niemal stuletniej perspektywy element ten można jednak odczytywać jako niemal proroczy symbol przyszłej drogi życiowej, związanej z pracą naukową.

Portret stworzony jest w technice mieszanej, łączącej ołówki i kredki pastelowe. Całość komponuje się na papierze o ciemnobłękitnym tonie. Artysta, znany ze skrupulatnego dokumentowania okoliczności powstawania portretów, pozostawił również w tym przypadku rozbudowaną sygnaturę: Nπ Ignacy Witkiewicz/1936/I/(T.B.+E)/NP+herb.

Witkacologodzy odszyfrują zawarte w nim informacje dotyczące „stanu twórczego” autora w chwili pracy nad portretem: powstał on bez użycia alkoholu (Nπ = nie pił)

Muzeum
Narodowe
we Wrocławiu

i środków odurzających (NP = nie palił), jednocześnie pijąc herbatę (+ herb). Litery (T.B + E) w sygnaturze oznaczają, że Witkacy zaklasyfikował portret jako typ stosowany najczęściej w wizerunkach dzieci, zakładający względną wierność w rysunku postaci, przy zachowaniu charakteru wyrazu twarzy. Dodatkowe objaśnienia o sposobach portretowania dzieci zawiera regulamin „Firmy Portretowej S.I. Witkiewicz”.

Z Muzeum Narodowym (dawniej Śląskim) we Wrocławiu dr Bożena Steinborn związana była od początku roku 1952. Stała się wybitnym muzealnikiem dlatego, że pracy muzealnej uczyła się we wszystkich jej rodzajach: od młodszego asystenta w dziale oświatowym, poprzez wieloletnie prowadzenie działu malarstwa, do aktywności jako wicedyrektorka we wrocławskim (do 1983 r.) i warszawskim (do 1990 r.) Muzeach Narodowych.

Justyna Chojnacka

GP
POD NASZYM
PATRONATEM

Inwestycje głupie, nietrafione i skandaliczne

Warsaw Enterprise Institute opublikował trzecią edycję „Czarnej Księgi” wydatków publicznych. To przegląd nietrafionych inwestycji z całej Polski – tych małych i tych ogromnych, które zamiast służyć obywatelom, pożarły miliony złotych i okazały się totalną kląpą.

„Siłownia dla bobrów”, kranik z wodą za 160 tysięcy, porty-widma czy – tradycyjne już – szalety za setki tysięcy złotych stojące w szerym polu to zaledwie wierzchołek góry lodowej tegorocznych absurdów. Kolejna „Czarna Księga” WEI jest dowodem na to, jak łatwo w Polsce wyrzucić się w błoto podatki idące z ciężko zarobionych pensji nas wszystkich.

– Porażki przy realizacji tych projektów rzadko wynikają ze złej woli. To raczej efekt braku

kompetencji i analizy ryzyka – ocenia Alicja Ziemińska, współzałożycielka i prezes zarządu ContractSpot, ekspertka prawa zamówień publicznych. – Urzędnicy często działają pod presją czasu, zapominając, że inwestycja powinna być częścią spójnego systemu, a nie oderwanym od rzeczywistości wydatkiem. Bez profesjonalizacji kadr nasze pieniądze nadal będą wpadać w te same systemowe pułapki.

Publikacji raportu towarzyszy plebiscyt na najbardziej skandaliczny wydatek roku. Na stronie: wei.org.pl/czarna-ksiega-wydatkow-publicznych-edycja-2026 każdy może wskazać trzy inwestycje, które uważa za najbardziej żenujące lub irytujące. Kwota nie jest tu najważniejsza, liczy się skala absurdu.

– Dla zwycięzcy tego wstydlivego rankingu przewidziano specjalną nagrodę – nasze tradycyjne słomiane misie.

– Dla zwycięzcy tego wstydlivego rankingu przewidziano specjalną nagrodę – nasze tradycyjne słomiane misie.

Zwycięzców przedstawimy na koniec rankingu – mówią przedstawiciele organizatora z Warsaw Enterprise Institute.

– W dobie rosnących deficytów budżetowych i presji inflacyjnej, każde marnotrawstwo publicznych środków nie tylko obciąża kieszenie obywateli, ale także podważa zaufanie do instytucji państwa, hamując długoterminowy wzrost gospodarczy – pisze Przemysław Staciwa, autor „Czarnej Księgi”. – Jako piewcy idei wolnorynkowych

w Warsaw Enterprise Institute wiemy, że efektywność wydatków publicznych jest kluczem do budowania silnej, konkurencyjnej gospodarki – tam, gdzie brakuje analiz koszt-kożyść, priorytetyzacji potrzeb i transparentności, tam mnożą się absurdy, które kumulują się w miliardowe straty dla społeczeństwa – dodaje.

Nasza redakcja już kolejny raz przygląda się zestawieniom „Czarnej Księgi”, co roku z nadzieją, że już następna edycja się nie ukaże, bo dysponenci naszych pieniędzy zaczęli działać rozumnie i „pustaków” utrzymywanych przez obywateli nie będzie. Niestety, co roku Warsaw Enterprise Institute pokazuje, że droga do normalności, uczciwości, zdrowego rozsądku i poczucia odpowiedzialności jeszcze jest daleka. Trudno powiedzieć co jest główną przyczyną. Bezkarność? Kolesiostwo? Zwykła głupota?

Na pewno do zawartości najnowszej „Czarnej Księgi” jeszcze wrócimy ku przestrodze i z niegasnącą nadzieją, że to będzie już ostatni nasz uśmiech przez łzy. (tm)

Rynkowy bigos

► Sytuacja dochodowa budżetu państwa w Polsce na początku 2026 roku jest trudna, a dane wskazują na znaczące niedobory w podatkach, w szczególności w VAT. Według szacunków za luty 2026 r., wpływ z VAT spadł o około 25 proc. w ujęciu rocznym.

► Jak podała rozgłośnia RMF FM, prawie 3 mln zł zamierza w tym roku wydać Ministerstwo Obrony Narodowej na upominki. To najwyższy budżet na ten cel od 2019 roku.

► Jak informuje Gas Infrastructure Europe, w końcu marca europejskie magazyny gazu wypełnione są w około 28 proc. To oczywiście dane uśrednione dla całej UE. Polska jest wyjątkiem i wzorem – nasze magazyny wypełnione są w ponad 45 proc.

► Jak podał serwis pox.pl, przedsiębiorca może zaliczyć wydatki na masażystę, fizjoterapię i zajęcia relaksacyjne do kosztów uzyskania przychodu. Tak wynika z oficjalnej interpretacji podatkowej wydanej przez Krajową Informację Skarbową.

► Władze Szwecji ogłosiły, że zamierzają wprowadzić jeszcze w tym roku przepisy, które spowodują, iż imigranci w tym kraju będą karani za prowadzenie nieuczciwego życia w kontekście podatkowym, społecznym czy zawodowym. Magazyn „Wszystko co najważniejsze” podaje, że w myśl nowych przepisów, migrantom ma grozić wydalenie z terytorium Królestwa Szwecji za niepłacenie podatków, niewywiązywanie się ze spłacania długów oraz za dokonywanie oszustw w celu uzyskania świadczeń z systemu opieki społecznej.

► Kategorie z najwyższą dynamiką cen w Polsce (rok do roku) w lutym tego roku: napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe: +6,9 proc., edukacja: +6,1 proc., restauracje i usługi zakwaterowania: +4,8 proc., zdrowie: +4,8 proc., użytkowanie mieszkania (media, energia, gaz): +4,3 proc.

Do rynkowego garnka zaglądał Tomasz Miarecki

Niewidzialne zagrożenie

Polskie firmy wciąż nie doszacowują ryzyka cyberataków, choć skala zagrożenia szybko rośnie.

– Przeprowadziliśmy badanie wśród polskich przedsiębiorców – małych, średnich i dużych, aby ocenić, jak wygląda ich świadomość związana z cyberprzestępczością i potrzebą ochrony przed cyberatakami. To, co nas zaskoczyło, to brak świadomości na temat zagrożeń – podkreśla w rozmowie z agencją Newseria Małgorzata Domagała, dyrektorka ds. produktów i rozwiązań Mastercard na Polskę, Czechy i Słowację. – Wśród małych firm tylko 5 proc. obawia się cyberataków.

Tylko w ubiegłym roku CERT Polska obsłużył ponad 260 tys. incydentów – o 152 proc. więcej niż rok wcześniej. Mimo to, jak wynika z badania Mastercard, 71 proc. ankietowanych reprezentantów

małych firm ocenia ryzyko ataku cybernetycznego na swoje przedsiębiorstwo jako niskie lub raczej niskie.

– Świadomość zagrożeń skorelowana jest nie tylko z wielkością organizacji, ale również z doświadczeniami firmy. Organizacje, które mają już atak za sobą, częściej dostrzegają potencjal-

ne ryzyka na przyszłość. W Polsce 25 proc. małych firm, 44 proc. średnich firm i ponad 50 proc. dużych firm już doświadczyło takiego

cyberataku – wskazuje Małgorzata Domagała.

Według małych firm obszary uznawane za najbardziej podatne na działania cyberprzestępców to dane klientów (46 proc.) oraz dane finan-

sowe i księgowo (41 proc.). Średnie i duże organizacje częściej wskazują natomiast na wewnętrzne systemy IT, bazy danych, dane pracowników i dokumenty strategiczne.

Największe niedoszacowanie zagrożeń dotyczy najmniejszych podmiotów. Z badania wynika, że wiele z nich zakłada, iż cyberprzestępcy koncentrują się przede wszystkim na dużych organizacjach. Dane z badania wskazują, że mniejsze firmy również są częstym celem ataków, m.in. ze względu na niższy poziom zabezpieczeń oraz dostęp do danych klientów lub partnerów biznesowych.

– Cyberprzestępczość to jest w tej chwili trzecia „gospodarka” na świecie – jej wartość to 10,5 bln dol. rocznie. W związku z tym, jeżeli mała firma ma odpowiednio atrakcyjne zasoby związane z bazą klientów, czy swoimi danymi, to może zostać zaatakowana – przekonuje Małgorzata Domagała. (ipr)

Gmina Polska KRAJOWY PRZEGLĄD SAMORZĄDOWY

www.gminapolska.com

Redakcja nie odpowiada za treść publikowanych reklam, ogłoszeń i listów. Materiałów niezamówionych nie zwraca. Zastrzega sobie prawo do skracania i adiustowania publikowanych tekstów oraz zmiany ich tytułów. Tekst sponsorowany – (TS).

Redakcja – adres do korespondencji: 50-020 Wrocław, ul. Józefa Piłsudskiego 74, lok. 320, tel. 71 707 01 45, fax 71 707 02 91

Redaktorka naczelna: Anita Tyszkowska, tel. 608 590 515, anita.tyszkowska@gminapolska.com

Zastępca redaktorki naczelnej: Sławomir Grymin, tel. 606 280 853, slawomir.grymin@gminapolska.com

Reklama: tel. 691 029 622, 605 665 622, reklama@gminapolska.com

Skład, łamanie, fotoedycja: Rafał Tlak

Korekta: Barbara Surkont

Druk: Polska Press Sp. z o.o., Oddział Poligrafia, Drukarnia w Sosnowcu

Wydawca: Sator Media Tomasz Miarecki, tel. 691 029 622, tomasz.miarecki@satormedia.pl

W NUMERZE

Czernica	6
Długołęka	7
Kobierzyce	8
Starostwo Powiatowe we Wrocławiu	5
Wisznia Mała	9
Wrocław – Muzeum Narodowe	10
Wrocław – Narodowe Forum Muzyki	4
Wrocław – Opera Wroclawska	2
Wrocław – Wrocławski Teatr Komedia	10

Starostwo Powiatowe we Wrocławiu – str. 5

Czernica – str. 6

Długołęka – str. 7

Kobierzyce – str. 8

Wrocław – NFM – str. 5

Wisznia Mała – str. 9

Ospały koala – maskotka z charakterem

Rozmowa z prezesem Zarządu ZOO Wrocław sp. z o.o. lekarzem weterynarii **TOMASZEM JÓZWIEM**

– Dzisiaj kontynuujemy rozmowę o zwierzętach wymykających się tradycyjnej klasyfikacji.

– Zaczniemy od torbaczy, bardzo ciekawej linii w zwierzęcym świecie – typowej dla Australii, choć jej przedstawiciel żyje w Ameryce Południowej i jest to opos. To zróżnicowane zwierzęta – różne gatunki, podobne morfologią, niszami i rolami ekologicznymi do ssaków łożyskowych. Był wśród nich wilk workowaty, są drapieżniki takie jak diabły tasmańskie oraz zwierzęta, które można by porównywać z gryzoniami. Także małe drapieżniki – jak chociażby niełazy lub kowari pustynny.

Prezes Tomasz Józwiak

POD NASZYM PATRONATEM

– Bardzo zróżnicowany jest ten świat...

– ...w którym jest też niezmiernie popularny miś koala...

– ...kochany nie tylko przez dzieci, ale również przez dorosłych.

– Jakie torbacze są we wrocławskim zoo?

– Największy torbacz, czyli kangur rudy, i mamy także walabię. Kangury mają pojemną torbę, w której pomieszkują młode, a kangur w jednym czasie może mieć aż troje kangurzątek.

– I wszystkie zmieszczą się w jednej torbie?

– Młode są na różnych etapach rozwoju. Z jednym kangurzątkiem jest w ciąży, jedno nie opuszcza torby i ssi, a trzecie jest podrostkiem zagląającym czasem do torby i czasami korzystającym z maminiego mleka. A kiedy po miesiącu urodzi się młode w formie embrionalnej, w wielkości krewetki lub fasolki – musi przepelznąć do torby. Drogę tę ma ułatwioną – przez to, że matka wylizuje mu taką ścieżkę, a w tej torbie znajduje sutek, z którego łyse, ślepe i z nieotwartymi kanałami słuchowymi cały czas ssi. Dopiero

– Wygląda na miłą maskotkę, lecz potrafi być agresywny. Jest specyficznym gatunkiem żywiącym się eukaliptusem, a ponieważ musi go trawić – jest zwierzęciem dosyć ospałym. Koali nie ma teraz w żadnym z polskich ogrodów zoologicznych – najbliższ jest w Dreźnie i Pradze.

Młode walabie już poza matczyną torbą...

po kilku miesiącach wystawia najpierw głowę z torby, którą później zaczyna opuszczać. Nawet później, gdy jest wielkości połowy dorosłego kangura, usiłuje schować się do torby, a czasami wsadza do niej głowę, myśląc, że cały się w niej schował. Kangury żyją w dużych stadach, składających się z samca-przewodnika, z samic i dorastających młodych.

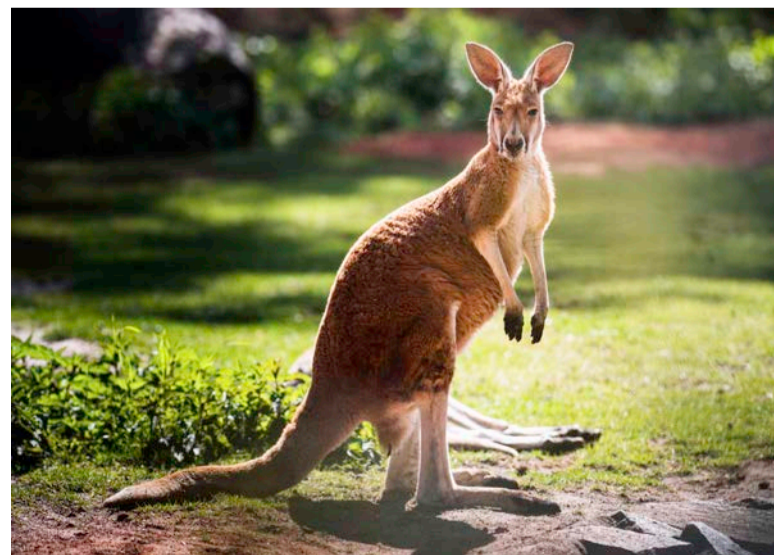
– Czy we wrocławskim zoo są oposy?

– Nie ma, także dlatego, że nie są one gatunkiem zagrożonym i ogrody nie zawsze dążą do ich posiadania, choć są w niektórych europejskich ogrodach.

– Zatem zapraszamy do wrocławskiego zoo, w którym widać już wiosnę...

– ...a zwierzęta lubią ją, tak jak ludzie.

Rozmawiał Sławomir Grymin

Kangur rudy

Walabia z młodym wspólnie spożywają posiłek